

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 lipca 2021 r.

sprawy **W. P.**

uniewinnionego od czynu z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 3 lipca 2020 r., sygn. akt VI Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 15 listopada 2019 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć oskarżycielkę posiłkową kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego;**
- 3. zasądzić od oskarżycielki posiłkowej na rzecz oskarżonego W. P. kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych w związku z ustanowieniem obrońcy w celu sporządzenia odpowiedzi na kasację.**

UZASADNIENIE

W. P. został oskarżony o to, że:

- I. w okresie od 2008 r. do kwietnia 2015 r. w (...) znęcał się fizycznie i psychicznie nad żoną A. P. w ten sposób, że wszczynał awantury, bił ją po całym

ciele, szarpał za włosy, popychał, zmuszał do wykonywania ciężkich prac fizycznych, rzucał różnymi przedmiotami, niszczył domowe sprzęty, krytykował, wyzywał obelżywymi słowami, a ponadto w dniu 23/24 października 2014 r. używając przemocy w postaci przytrzymywania za ręce i nogi oraz bicia po całym ciele doprowadził A. P. do obcowania płciowego,

to jest o czyn z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

II. w okresie od maja 2015 r. do lutego 2017 r. w (...) i innych nieustalonych miejscach działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru wielokrotnie groził A. P. popełnieniem na jej szkodę przestępstwa w postaci uszkodzenia mienia i pozbawienia jej życia, gdzie groźba ta wzbudziła w pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona,

to jest o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

III. w okresie od 2009 r. do 2010 r. w (...) znęcał się nad psem rasy mieszanej poprzez umyślne zadawanie bólu w postaci bicia go po głowie, to jest o czyn z art. 35 ust. 1a w zw. z art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21.08.1997 r.

IV. w okresie od 2010 r. do 2014 r. w (...) znęcał się nad psem rasy mieszanej poprzez umyślnie zadawanie bólu w postaci bicia i rzucania nim, to jest o czyn z art. 35 ust. 1a w zw. z art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21.08.1997 r.

Wyrokiem z dnia 15 listopada 2019 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w G. uniewinnił oskarżonego W. P. od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach I, II i IV, tj. czynów zakwalifikowanych z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz z art. 35 ust. 1a w zw. z art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21.08.1997 r., natomiast – wobec stwierdzenia przedawnienia karalności czynu zarzuconego w punkcie III aktu oskarżenia, zakwalifikowanego z art. 35 ust. 1a w zw. z art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21.08.1997 r. – umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu o ten czyn.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżyciela publicznego oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 3 lipca 2020 r., sygn. akt VI Ka (...), utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wywiódł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, który zaskarżył orzeczenie Sądu II instancji w całości, na niekorzyść oskarżonego W. P. i zarzucił:

„1) rażące naruszenie prawa karnego procesowego - art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4, 7, 9 § 1 k.p.k. poprzez jaskrawe naruszenie zasady bezpośredniości, które miało zasadniczy wpływ na treść wydanego wyroku, polegające na poczynieniu najistotniejszych ustaleń faktycznych z pominięciem zeznań pokrzywdzonej A. P., przy jednoczesnym braku racjonalnych powodów dla których jej zeznaniom odmówiono wiarygodności, podczas gdy były one wewnętrznie spójne i logiczne, oraz podały wszelkie okoliczności wskazujące na bezprawne działanie ze strony oskarżonego, co w konsekwencji powinno doprowadzić do uznania go za winnego dokonania zarzuconych mu przestępstw, a w wyniku powyższych uchybień doprowadziło do odmiennego rozstrzygnięcia oraz przyjęcia że oskarżony nie popełnił zarzucanych mu czynów;

2) rażące naruszenie prawa karnego procesowego - art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4, 7, 366 § 1, 410 k.p.k. - które miało istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, polegające na dowolnej, przewartościowanej i oczywiście błędnej ocenie opinii psychologicznych dotyczących pokrzywdzonej, dokonanej przez Sąd I instancji, a następnie potwierdzonej przez Sąd II instancji, jak również na bezpodstawnym odmówieniu wiarygodności zeznaniom E. S., L. K., A. Ł., I. W., A. R., B. P. oraz K. D. i A. P., czego konsekwencją był brak uznania oskarżonego za winnego zarzucanych mu czynów, ponadto niewłaściwe uwzględnienie w przedmiotowej sprawie okoliczności, zwłaszcza dotyczące rzekomego istnienia pomiędzy stronami konfliktu o charakterze majątkowym, który mógł być zasadniczym motywem działania pokrzywdzonej A. P., w związku z przebytymi zabiegami in vitro, żalu pokrzywdzonej w stosunku do oskarżonego z powodu związania się z inną kobietą i posiadaniu przez nich potomka, oraz faktu skazania oskarżonego za przestępstwa narkotykowe, a co za tym idzie złożeniu obciążających i wyjątkowo tendencyjnych zeznań na niekorzyść W. P.;

3) rażące naruszenie prawa karnego procesowego - art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. art. 7 i 410 k.p.k. — dowolne, a nie swobodne uznanie, że zeznania pokrzywdzonej A. P. nie zasługują na przyznanie im waleru wiarygodności, pomimo

że opinia sądowo-psychologiczna wydana w dniu 20 sierpnia 2018 r. oraz opinia psychologiczna 14 czerwca 2017 r. stwierdza, że pokrzywdzona nie ujawnia patologii w zakresie Ośrodkowego Układu Nerwowego mogącej skutkować skłonnością do konfabulacji, a także że brak jest podstaw do przyjęcia, że złożone przez pokrzywdzoną zeznania były wynikiem konfabulacji”.

Podnosząc powyższe pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania w I instancji.

W odpowiedzi na kasację pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Prokurator Rejonowy w T. oraz obrońca oskarżonego wnieśli o oddalenie kasacji, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zarzuty podniesione przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej w kasacji, jak i przytoczona w uzasadnieniu kasacji na ich rozwinięcie argumentacja okazały się bezzasadne w stopniu oczywistym, co przesądziło o skierowaniu kasacji, w celu jej rozpoznania, na posiedzenie wyznaczone w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 523 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. To na wnoszącym kasację spoczywa obowiązek wskazania uchybienia oraz wykazania, że miało ono charakter „rażący”. Z kolei o „rażącym” naruszeniu prawa można mówić tylko wtedy, gdy obraza ma charakter wyraźny, niewątpliwy, dający się łatwo stwierdzić; jak również, gdy ciężar gatunkowy zaistniałego uchybienia ma charakter istotny.

Natomiast o istotnym wpływie uchybienia na treść zaskarżonego orzeczenia można mówić jedynie wówczas, gdy możliwe jest wykazanie, że kwestionowane rozstrzygnięcie byłoby w istotny sposób odmienne od tego, które w sprawie zapadło (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 marca 2003 r., IV KKN (...)).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się jednoznacznie, że kasacja nie służy ponawianiu kontroli instancyjnej, dokonanej przez Sąd

odwoławczy. Z tego względu zarzuty podnoszone w tym środku zaskarżenia powinny rzeczywiście, a nie jedynie pozornie wskazywać na uchybienia orzeczenia Sądu II instancji. Można co prawda w kasacji wytykać uchybienia dotyczące wyroku Sądu I instancji, to jednak warunkiem skuteczności tak skonstruowanych zarzutów jest wykazanie, że uchybienia te przeniknęły do wyroku Sądu odwoławczego, będącego przedmiotem zaskarżenia. Owo "wykazanie" powinno nastąpić zarówno poprzez powołanie przepisów, które Sąd ad quem naruszył dopuszczając do "przeniesienia" tego uchybienia do swojego orzeczenia, jak i poprzez stosowną argumentację (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2019 r., V KK (...), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2017 r., III KK (...), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK (...), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2018 r., V KK (...)).

O oczywistej bezzasadności kasacji mówi się natomiast wówczas, gdy już na pierwszy rzut oka, z jedynie pobieżnej, a nie wnikliwej oceny podniesionych w niej zarzutów w jasny sposób wynika, że są one nietrafne i nie mogą doprowadzić do realizacji postulatu skarżącego i wzruszenia zaskarżonego orzeczenia.

Analiza akt przedmiotowej sprawy w zestawieniu z treścią zarzutów wskazanych w petitum kasacji oraz rozwijającą je argumentacją przytoczoną w jej uzasadnieniu bez wątpienia pozwala na uznanie kasacji za oczywiście bezzasadną. Żaden bowiem z wyartykułowanych w kasacji zarzutów nie wskazuje na to, by Sąd odwoławczy dopuścił się rażącej obrazę prawa procesowego czy materialnego, które to uchybienie skutkować winno wydaniem wyroku kasatoryjnego i koniecznością ponownego przeprowadzenia postępowania odwoławczego. Wszystkie trzy zarzuty kasacji zmierzają w istocie do podważenia prawidłowości dokonanej przez Sąd I instancji i zaaprobowanej przez Sąd odwoławczy oceny dowodów. Stanowią swoistą polemikę z oceną dowodów przedstawioną szczegółowo przez Sąd I instancji i równie drobiazgowo i wnikliwie zweryfikowaną przez Sąd odwoławczy. Kluczowe jest to, że zarzuty te stanowią wierne odzwierciedlenie zarzutów podniesionych uprzednio w apelacji, z tą różnicą, że aktualnie skierowane zostały pod adresem Sądu II instancji. Nie wskazują jednak na żadne uchybienia Sądu II instancji, ale stanowią jedynie wyraz niezadowolenia z tego, że Sąd ten zaakceptował ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji,

która okazała się niekorzystna dla oskarżycielki posiłkowej. Tymczasem nie ma co do tego wątpliwości, że Sąd Okręgowy rozpoznał szczegółowo zarzuty apelacji wwiedzonej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej koncentrujące się właśnie na zarzutach obrazy art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. Na str. 3-6 uzasadnienia przedstawił szczegółowo, jasno i w pełni przekonująco, dlaczego podzielił ocenę Sądu Rejonowego w T. co do braku wiarygodności zeznań pokrzywdzonej A. P.. Wskazał elementy, które zdecydowały o uznaniu depozycji procesowych pokrzywdzonej za niewiarygodne, a tym samym niezasługujące na to, by czynić na ich podstawie ustalenia faktyczne w sprawie. Subiektywne przekonanie reprezentującego pokrzywdzoną pełnomocnika o wiarygodności tych zeznań pozostaje w sprzeczności z pozostałym zgromadzonym w sprawie, a prawidłowo ocenionym przez Sądy obu instancji materiałem dowodowym, przez co nie zyskało aprobaty Sądu Najwyższego,

Wbrew twierdzeniu skarżącego, wyrażonemu w zarzucie drugim kasacji, Sąd odwoławczy dokonał również prawidłowej kontroli instancyjnej w zakresie oceny opinii psychologicznych dotyczących pokrzywdzonej, czemu dał wyraz na stronie 8 uzasadnienia. Nie sposób również uznać za trafny zarzut skarżącego w zakresie w jakim wskazuje na wadliwość kontroli odwoławczej odnośnie depozycji procesowych świadków E. S., L. K., A. Ł., I. W., A. R., B. P. oraz K. D. i A. P.. Wbrew stanowisku autora kasacji kontrola instancyjna w tym zakresie również została przeprowadzona przez Sąd odwoławczy wnikliwie i szczegółowo. Sąd Okręgowy w G. zweryfikował prawidłowość oceny zeznań świadków; E. S., L. K., A. Ł., I. W., A. R., B. P. oraz K. D. i A. P., aprobując ocenę Sądu I instancji, co szczegółowo i trafnie przedstawił na stronach 9-10 oraz 11-12 uzasadnienia.

Podsumowując powyższe rozważania, kontrola odwoławcza, zainicjowana apelacjami pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej i oskarżyciela publicznego, została dokonana w sposób rzetelny, szczegółowy, w pełni respektujący wymogi przewidziane w art. 457 § 3 k.p.k. Sąd Okręgowy poddał szczegółowej analizie wszystkie zarzuty zawarte w odwołaniach apelantów i przedstawił jednoznacznie motywy, które spowodowały, że nie zostały one uwzględnione. Sąd II instancji przedstawił rzeczowe argumenty, dyskredytujące trafność zarzutów wskazujących na obrazę art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. oraz sygnalizujących dopuszczenie się przez Sąd

I instancji błędów w ustaleniach faktycznych. Przeprowadzona w przedmiotowej sprawie kontrola instancyjna nie pominęła żadnego zarzutu apelacji i spełnia kryteria określone w art. 433 § 2 k.p.k., a rozstrzygnięcie Sądu II instancji zostało prawidłowo i rzetelnie umotywowane. Sąd ad quem uzasadnił swoją decyzję w sposób wystarczająco szczegółowy, czyniąc w sposób oczywisty zadość obowiązkom spoczywającym w tym zakresie na sądzie odwoławczym.

Ponowienia zarzutów rozpoznanych już przez Sąd odwoławczy na etapie postępowania kasacyjnego nie można ocenić inaczej niż jako ponowną, aczkolwiek nieudolną próbę wywołania kolejnej kontroli instancyjnej, przeforsowania subiektywnej, oderwanej od całokształtu materiału dowodowego, oceny dowodów poprzez wyeksponowanie dowodów korzystnych dla oskarżycielki posiłkowej, a zanegowanie dowodów korzystnych dla oskarżonego. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się jednoznacznie, że postępowanie kasacyjne nie jest procedowaniem, które ma ponawiać kontrolę odwoławczą. W jego toku z założenia nie dokonuje się bowiem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów i nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych (są one irrelewantne), gdyż rolą sądu kasacyjnego nie jest ponowne - "dublujące" kontrolę apelacyjną - rozpoznawanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu sądu I instancji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2015 r., sygn. akt IV KK (...)).

Z tych wszystkich powodów kasacja pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej okazała się oczywiście bezzasadna i podlegała oddaleniu.

Jednocześnie, nie znajdując podstaw do zwolnienia oskarżycielki posiłkowej od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy obciążył ją tymi kosztami. Nadto, Sąd Najwyższy zasądził od oskarżycielki posiłkowej na rzecz oskarżonego W. P. kwotę 720 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych w związku z ustanowieniem obrońcy w celu sporządzenia odpowiedzi na kasację, stosując w tym zakresie odpowiednio § 11 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

